

ΕΡΩΤΗΣΗ & ΑΚΕ

Αθήνα, 07-04-2022

Της: ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑΣ – ΧΑΪΔΩΣ Βουλευτού Β' Πειραιώς

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Υγείας

ΘΕΜΑ: «Αδιαφορία της Πολιτείας και απαξίωση στα αιτήματα της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελλήνιου Συνδέσμου Τυφλών»

Κύριε Υπουργέ,

Σε σχετική επιστολή τους η Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών («Ε.Ο.Τ.»), ο επίσημος Κοινωνικός Εταίρος της Πολιτείας για θέματα τυφλότητας και μέλος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία («Ε.Σ.Α.μεΑ.»), και το σωματείο μέλος της Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τυφλών («Π.Σ.Τ.») αναφέρουν ότι, έχοντας αποστείλει πλήθος υπομνημάτων σε όλα τα αρμόδια Υπουργεία, καθώς και προτάσεις στα κυριότερα νομοσχέδια που τους αφορούν, το μόνο που έχουν εισπράξει είναι απαξία, αδιαφορία, αλλά και περικοπή προνοιακών επιδομάτων σε τυφλούς επιστήμονες και λαμβάνοντες ορφανικές συντάξεις. Επισημαίνουν, παρόλα αυτά, ότι τα κυριότερα προς συζήτηση εκκρεμή θέματα που αφορούν στους τυφλούς και σε όσους έχουν προβλήματα όρασης είναι τα παρακάτω:

1) Οι τυφλοί και τα άτομα με προβλήματα όρασης, καθώς και οι οικογένειές τους, έχουν να αντιμετωπίσουν, παράλληλα με την μακροχρόνια οικονομική κρίση και την κρίση της «πανδημίας», ένα άνευ προηγουμένου κύμα ακρίβειας στα προϊόντα, στην ενέργεια, στα καύσιμα κ.α., που καθιστά αδύνατη ακόμα και την κάλυψη των βασικών καθημερινών τους αναγκών. Οι τελευταίες αυξήσεις στα προνοιακά επιδόματα δόθηκαν το 2011 και με τα έξοδα για την διασφάλιση μιας αξιοπρεπούς διαβίωσης συνεχώς να ανεβαίνουν, είναι εμφανές ότι, η εντεινόμενη ακρίβεια συμπαρασύρει το κόστος διαβίωσής τους, οδηγώντας τους σε κυριολεκτική φτωχοποίηση. Τα 200 ευρώ που δίνει η Κυβέρνηση, λόγω του Πάσχα, στους τυφλούς και στα άτομα με προβλήματα όρασης που λαμβάνουν προνοιακά επιδόματα και στους χαμηλοσυνταξιούχους (άραγε, οι ανάπηροι που λαμβάνουν σύνταξη 601 ευρώ δεν χρήζουν βοηθείας;) δεν μπορούν, ούτε στο ελάχιστο, να λειτουργήσουν, ως αντιστάθμισμα της ακρίβειας. Μόνο σαν προσβολή της προσωπικότητας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας μπορεί να εκληφθεί η σχετική κίνηση, πράγμα που αποδεικνύει, κιόλας ότι, η κυβερνητική πολιτική δεν έχει καμία επαφή με την ελληνική πραγματικότητα. Ως εκ τούτου, διεκδικούν οι τυφλοί εφάπταξ παροχή, λόγω Πάσχα, σε όλα τα άτομα με προβλήματα όρασης ύψους 1.000 ευρώ. Επίσης, διεκδικούν αύξηση των προνοιακών επιδομάτων από 01/01/2022, τουλάχιστον κατά 100 ευρώ, με δεδομένο ότι, η τελευταία αύξηση, όπως προσαναφέρθηκε, έγινε το 2011. Από τότε, έχουν μεσολαβήσει, λόγω μνημονίων, τεράστιες περικοπές μισθών και συντάξεων. Πρέπει, λοιπόν, οι αποδοχές και τα ανωτέρω επιδόματα να αυξηθούν σε επίπεδο μιας αξιοπρεπούς διαβίωσης για τους τυφλούς και τους έχοντες προβλήματα όρασης, αφού, οι προηγούμενες αποδοχές καλύπτουν τις ανάγκες επιβίωσης, ενώ, τα προνοιακά επιδόματα υποτίθεται ότι καλύπτουν τις πρόσθετες ανάγκες, που δημιουργεί η αναπηρία στον άνθρωπο.

2) Με την ακρίβεια να καλπάζει και ενώ όλες οι ενδείξεις δείχνουν ότι, η ακρίβεια δεν θα είναι ένα πρόσκαιρο φαινόμενο λίγων μηνών, οι εκπρόσωποι των τυφλών διεκδικούν την κατάργηση του Φ.Π.Α. στα βασικά είδη καθημερινής διαβίωσης, καθώς και στα είδη που προορίζονται αποκλειστικά για τυφλούς, κατάργηση του ειδικού φόρου καυσίμων, διεκδικούν να μην προκύψει καμία διακοπή ρεύματος σε κατοικίες ατόμων με αναπηρία, διεκδικούν μείωση της αξίας της κιλοβατώρας κατά 50% από όποιον πάροχο και αν προέρχεται η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος,

διεκδικούν ένταξη στο Κοινωνικό Τιμολόγιο περισσοτέρων ατόμων με προβλήματα όρασης, με αύξηση του εισοδήματος των δικαιούχων, καθώς επίσης και τον διπλασιασμό του αριθμού κιλοβατωρών προς κατανάλωση, δεδομένου ότι, από το περασμένο φθινόπωρο, οπότε και αυξήθηκαν το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο, μεγάλο μέρος του πληθυσμού στράφηκε για θέρμανση σε θερμαντικά σώματα ηλεκτρικής ενέργειας, η τιμή της οποίας έχει εξίσου εκτιναχθεί στα ύψη, λόγω του βαρύ και παρατεταμένου φετινού χειμώνα, διεκδικούν κατάργηση με νομοθετική διάταξη των δημοτικών Τελών σε όλη την χώρα για τους τυφλούς με ποσοστό 80% και άνω και γενναία μείωση για τους έχοντες ποσοστό αναπηρίας όρασης σε ποσοστό 67% και άνω.

3) Απαιτούν οι εκπρόσωποι των τυφλών την άμεση έκδοση Ειδικής Προκήρυξης θέσεων για τυφλούς τηλεφωνητές και δικηγόρους. Επιβάλλεται στον ιδιωτικό τομέα, μέχρις ότου ολοκληρωθεί η τροποποίηση του Ν.2643/98, να δημοσιεύονται οι προβλεπόμενες κατ' έτος προκηρύξεις για τυφλούς τηλεφωνητές και δικηγόρους. Το ζήτημα της ανεργίας των ατόμων με οπτική αναπηρία είναι ιδιαίτερα οξυμένο, και επιδεινώνεται συνεχώς, γι' αυτό και ζητούν οι ανωτέρω εκπρόσωποι την σύσταση Διυπουργικής Επιτροπής με την συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, με σκοπό την αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για την απασχόληση των ατόμων με αναπηρία στον δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα. Επισημαίνεται ότι, η τελευταία σχετική Ειδική Προκήρυξη έλαβε χώρα το 2010. Επιπροσθέτως, τονίζεται πως παρατηρήθηκε σε ορισμένες προκηρύξεις που εκδίδονται από τον «ΑΣΕΠ» η μη εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας, ως προς την τήρηση των ποσοστώσεων για την απασχόληση των ατόμων με αναπηρία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η προκήρυξη «4Κ/2020», του Υπουργείου Εσωτερικών, που αφορούσε στην πλήρωση 2.909 θέσεων τακτικού προσωπικού Πανεπιστημιακής, Τεχνολογικής, Δευτεροβάθμιας και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης σε Δήμους της Χώρας. Ειδικότερα, διαπιστώνεται ευθεία παραβίαση του άρθρου 25, του Ν.4440/2016, με το οποίο, θεσπίζονται ποσοστώσεις, μεταξύ άλλων, και για τα άτομα με αναπηρία, καθώς και για συγγενείς αυτών, στο Δημόσιο και στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα. Ο ως άνω αποκλεισμός κρίνουν οι εκπρόσωποι των τυφλών ότι, συνιστά αδικαιολόγητη αρνητική διακριτική μεταχείριση εις βάρος τους και έρχεται σε αντίθεση με το πνεύμα ενός πλέγματος διατάξεων που κατοχυρώνουν τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, τα οποία, ενδεικτικά, είναι τα εξής: **α.** Η παρ.6, του άρθρου 21, του Συντάγματος και το άρθρο 26, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., διατάξεις με τις οποίες προβλέπεται η λήψη θετικών μέτρων δράσης για τα άτομα με αναπηρία, όπου απαιτείται, **β.** Το άρθρο 27, της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, με το οποίο, διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβαση στο δικαίωμα στην εργασία. **γ.** Ο αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης του Συμβουλίου της Ευρώπης. Τα προηγούμενα χρήζουν αποκατάστασης, όπως κρίνουν οι ανωτέρω εκπρόσωποι των τυφλών. Πέρα από τα ανωτέρω, επιπλέον, δεν προβλέφθηκε η αντίστοιχη ποσόστωση στην προκήρυξη 1Ε/2020 του «ΑΣΕΠ», που προβλέπει την πλήρωση 14 θέσεων Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού σε φορείς του Υπουργείου Ανάπτυξης και στην Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών («ΑΔΑΕ»).

4) Είναι αναγκαία η επαναφορά του επιστημονικού επιδόματος, το οποίο χορηγείτο, κατά πάγια πρακτική, επί 49 συναπτά έτη, στους τυφλούς δικηγόρους και άλλους επιστήμονες που ασκούν αποδεδειγμένα επάγγελμα σύμφωνα με την ειδικότητα και το πτυχίο τους, οι οποίοι, παράλληλα, τυγχάνουν συνταξιούχοι. Το τελευταίο διεκόπη αδικαιολόγητα και αυθαίρετα με πράξη του «ΟΠΕΚΑ», η οποία ήταν στερούμενη νομικών ερεισμάτων, με υποχρέωση για απόδοση των περικοπέντων αναδρομικά. Άλλωστε, καταλυτική είναι και η θέση του Συνηγόρου του Πολίτη που συνηγορεί υπέρ του ως άνω αιτήματος των εκπροσώπων των οργανώσεων των τυφλών. Η επέκταση του ως άνω επιδόματος είναι αναγκαία και στους πτυχιούχους των τμημάτων Ανώτατης Τεχνικής Εκπαίδευσης (πρώην Τ.Ε.Ι.), εφόσον αποδεδειγμένα ασκούν το επάγγελμά τους, είτε είναι εργαζόμενοι, είτε συνταξιούχοι, για λόγους ισονομίας και ισοπολιτείας. Επίσης, αναγκαία είναι η επαναχορήγηση των προνοιακών επιδόματων στους τυφλούς, που λαμβάνουν ορφανική σύνταξη και η επιστροφή των περικοπέντων, δεδομένου ότι η περικοπή έγινε χωρίς να ληφθεί υπόψη η εξαίρεση της παραγράφου Β.1., της εγκυκλίου του Υπουργείου Υγείας, υπ' αρ. πρωτ. «Π3α/Φ.32/3226/13-09- 2001», καθώς και του υπ' αρ.3, της σύνοψης, της ιδίας εγκυκλίου.

Πρόκειται για άτομα που έχει αποβιώσει ο ένας ή και οι δυο γονείς και λαμβάνουν μέρος της σύνταξής του (σε αρκετές περιπτώσεις είναι μεταξύ 80 και 160€). Ξανατονίζουμε ότι, το προνοιακό επίδομα χρησιμοποιείται για τον βιοτορισμό αυτών των ανθρώπων, αφού, αποτελεί πολλές φορές και την μοναδική πηγή εσόδων προς κάλυψη των δαπανών για την διαβίωσή τους. Τόσο οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, όσο και η ίδια η αρμόδια Υφυπουργός δηλώσαν και παραδεχτήκαν ότι, πρόκειται για μία λάθος απόφαση και ότι θα υπήρχε άμεση αποκατάσταση. Η τελευταία, μέχρι σήμερα, δεν έχει πραγματοποιηθεί. Σημειωτέο ότι, περικοπές σε προνοιακά επιδόματα δεν υπήρξαν ούτε με τα Μνημόνια και παρά τις συνεχείς και έντονες πιέσεις των δανειστών προς τους τότε αρμόδιους υπουργούς.

5) Είναι ανάγκη να δρομολογηθεί η επαναφορά των μισθών, καθώς και των δώρων εορτών και του επιδόματος αδείας, των 120 περίπου εναπομεινάντων εργαζομένων τυφλών στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, στα επίπεδα του Δεκεμβρίου του 2009, όπως έχει συμβεί στους ένστολους και σε άλλες κατηγορίες ή επικουρικά, μέχρις ότου, η οικονομία της χώρας επιπρέψει την ολική του αποκατάσταση, καθώς και η χορήγηση επιδόματος ειδικών συνθηκών διαβίωσης πουσού, ύψους 25% επί των πάσης φύσεως μεικτών αποδοχών τους, το οποίο και να συνυπολογίζεται στο συντάξιμο μέρος του μισθού ή του μηνιαίου επιδόματος οδοιπορικών, αίτημα που επίσης είναι δικαιολογημένο και σύμφωνο με τις καθημερινές ανάγκες μετακίνησης των τυφλών, οι οποίες εξαιτίας και της πανδημίας είναι ιδιαιτέρως επιβαρυμένες για τους τυφλούς εργαζόμενους. Προς αποφυγή αδικιών απέναντι στους τυφλούς εργαζομένους, σημειώνουμε ότι η χορήγηση του ως άνω επιδόματος οφείλει να αφορά σε τυφλούς εργαζόμενους με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και αν έχουν προσληφθεί, ανεξαρτήτως του τρόπου πρόσληψης (πχ με τον Ν.2643/1998 ή μέσω Α.Σ.Ε.Π. ή με διορισμό μέσω κατάρτισης ειδικών πινάκων για ωρομίσθιους και αναπληρωτές ή με απλή πρόσληψη από ιδιώτη κλπ). Τα σχετικά παραδείγματα είναι ενδεικτικά και αποσκοπούν στο να προλάβουν τυχόν εξαιρέσεις τυφλών εργαζομένων από το ανωτέρω μέτρο. Επισημαίνεται ότι, το κόστος για την χορήγηση του σχετικού επιδόματος στους εργαζόμενους τυφλούς δεν υπερβαίνει, όπως αποδεικνύεται, τις 250.000 έως 300.000 ευρώ το χρόνο. Αναγκαία είναι και η επαναφορά των κύριων και επικουρικών συντάξεων των τυφλών συνταξιούχων του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα στα προ περικοπών επίπεδα, καθώς και των δώρων εορτών και του επιδόματος θερινών διακοπών, με εξαίρεση από τις περικοπές του Ν.4111/13 των τυφλών συνταξιούχων του ευρύτερου δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, ώστε να εξισωθούν με τους συναδέλφους τους του Δημοσίου, οι οποίοι έχουν ήδη εξαιρεθεί, καθώς και με τους παραπληγικούς με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα. Η διάκριση αυτή κατά των τυφλών συνταξιούχων του ιδιωτικού τομέα και μόνο από τις εξαιρέσεις των περικοπών των συντάξεων του προειρηθέντος νόμου επιβάλλεται να αρθεί για λόγους ισονομίας και ισοπολιτείας, καθώς προσκρούει στις αρχές της ισότητας και της αναλογικότητας, και αποτελεί κατάφωρη αδικία για 500 περίπου τυφλούς συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα, 290 περίπου του ΙΚΑ και γύρω στους 220 από τις ΔΕΚΟ και τις Τράπεζες, δεδομένου ότι και το «ΣτΕ» έκρινε ως αντισυνταγματικές τις μειώσεις στις συντάξεις με τα δύο πρώτα Μνημόνια. Μετά την ισχύ του Ν.4387/2016 οι επικουρικές συντάξεις που απονέμονται στους τυφλούς συνταξιούχους είναι πολύ μειωμένες, σε σύγκριση με παλαιότερα και χωρίς την προσαύξηση του επιδόματος απολύτου αναπηρίας. Ως εκ τούτου, ζητούν οι τυφλοί την χορήγηση επικουρικής σύνταξης στους συνταξιούχους τυφλούς, που συνταξιοδοτήθηκαν μετά την ισχύ του προαναφερθέντος νόμου, η οποία να υπολογίζεται με βάσει τον Ν.612/1977, καθώς και την χορήγηση επιδόματος απολύτου αναπηρίας επί της ως άνω επικουρικής σύνταξης. Επιπλέον ζητείται η πρόβλεψη για την λήψη του επιδόματος απολύτου αναπηρίας και από τους τυφλούς συνταξιούχους του «Ν.Α.Τ.», γήρατος και αναπηρίας, οι οποίοι, πλέον, είναι οι μόνοι που δεν λαμβάνουν επίδομα απολύτου αναπηρίας ύψους 50% επί της καταβαλλόμενης κύριας και επικουρικής σύνταξης, καίτοι έχει υπαχθεί στον «Ε.Φ.Κ.Α.» με τον Ν.4670/2020, πλην όμως, μόνο διοικητικά.

6) Επιβάλλεται να εκδοθεί άμεσα οδηγία προς τα «ΚΕΠΑ», με την οποία, οι αρμόδιες επιτροπές θα υποχρεούνται να αναγράφουν στην εκάστοτε απόφασή τους για ποσοστό αναπηρίας τυφλού προσώπου την φράση: «χρήζει συμπαράστασης ετέρου προσώπου», στις περιπτώσεις που ο εξεταζόμενος λαμβάνει ποσοστό αναπηρίας στην όραση 80% και άνω, δεδομένου ότι, σε ορισμένους τυφλούς, αν και αποδίδεται από τις σχετικές Επιτροπές «ΚΕΠΑ» ποσοστό αναπηρίας όρασης από 80% και άνω, όταν δεν αναγράφεται στην απόφαση, ως οφείλεται, το ότι χρήζουν

συμπαράστασης ετέρου προσώπου, συμβαίνει να μην τους χορηγείται από τα ασφαλιστικά ταμεία το επίδομα απολύτου αναπηρίας, το οποίο αποδίδεται στους συνταξιούχους που πληρούν την ως άνω προϋπόθεση.

7) Είναι επίσης, επιβεβλημένη η λήψη πρόνοιας για την απαλλαγή των ατόμων με προβλήματα όρασης ποσοστού αναπηρίας 80% και άνω από τον «ΕΝΦΙΑ» για την πρώτη κατοικία εμβαδού έως 120 τ.μ., προσαυξανόμενο κατά 20τ.μ., ανά προστατευόμενο μέλος, εφόσον, αυτή ιδιοκατοικείται ή της μοναδικής κατοικίας η οποία ανήκει κατά ψιλή κυριότητα, επικαρπία ή και τα δύο σε τυφλό ή άτομο με προβλήματα όρασης, αντικειμενικής αξίας έως 300.000 ευρώ. Ακόμα, ζητούν οι τυφλοί την απαλλαγή από την επιβολή «ΕΝΦΙΑ» σε ακαλλιέργητα αγροτεμάχια και μειωμένο φόρο στις καλλιεργούμενες εκτάσεις, οι οποίες αποφέρουν εισόδημα σε τυφλούς που καλύπτονται ασφαλιστικά από τον Ο.Γ.Α. ή είναι άνεργοι. Επιπλέον, ζητείται η εξαίρεση από την καταβολή «ΕΝ.Φ.Ι.Α.» του Κέντρου Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών («Κ.Ε.Α.Τ.»), προκειμένου να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες του προς όφελος των Ελλήνων τυφλών, μαθητών και φοιτητών, καθώς και όλων των κτηρίων που ανήκουν σε επίσημους φορείς της αναπηρίας («Ε.Σ.Α.με.Α.» και τα Σωματεία-Μέλη αυτής).

8) Αιτούνται οι ως άνω εκπρόσωποι των τυφλών ουσιαστική ενίσχυση του «Ε.Σ.Υ.», με πρόσληψη όλου του απαραίτητου ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, γενναία χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό του «ΕΟΠΥΥ», μηδενική συμμετοχή στα φάρμακα που συνταγογραφούνται υπέρ των τυφλών και των ατόμων με προβλήματα όρασης, δωρεάν χορήγηση από τον «ΕΟΠΥΥ» των ειδικών ομιλούντων τεχνικών βιοθημάτων, όπως οι μετρητές σακχάρου, τα θερμόμετρα, τα πιεσόμετρα, τα οξύμετρα κλπ και χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό για τη μετατροπή της ομιλίας των ανωτέρω βιοθημάτων στην ελληνική γλώσσα.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

Σκοπεύετε να ικανοποιήσετε, άμεσα, τα ανωτέρω αιτήματα, που εκτίθενται και αναλύονται παραπάνω από την Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών («Ε.Ο.Τ.») και τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Τυφλών («Π.Σ.Τ.») στις παραγράφους με αρίθμηση από «1» ως «8», προκειμένου να βελτιώσετε το επίπεδο διαβίωσής τους;

Η Ερωτώσα Βουλευτής

ΣΟΦΙΑ – ΧΑΪΔΩ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ